

URZĘDNIK PRAWNIK

w połą-
czeniu
z

PRAWNIK

iem

Wychodzi
10. i 25. każdego miesiąca

Prenumerata
miejscowa i zamiejscowa
wynosi:

rocznie	5 zł. — ct.
półrocznie	2 „ 50 „
kwartalnie	1 „ 25 „
miesięcznie	— „ 45 „
Numery poszczególne	
po	— „ 25 „

Reklamacja nieopieczniowca wolna sa
od opłaty pocztowej.

DWUTYGODNIK

poświęcony sprawom Urzędników wszelkich zawodów.

Redakcja
i **administracja**
we Lwowie
ulica Teatralna liczbą 9

Ogłoszenia

jednorazowe przyjmują się za opła-
tą 6 centów, kilkorazowe za opłatą
5 centów, od wiersza drobnym
drukem.

Treść: Od Redakcji i Administracji. — Przegląd miesięczny (Nowela egzekucyjna. Jej przeprowadzenie. Instytucja podaży wyższej (surenchère). Tłumaczenie polskie noweli. Komentarze do niej). — Literatura (Dr. L. Geller: Die Executionsnovelle. — Dr. E. Steinbach: Das Gesetz v. 10. Juni 1887. — Dr. Abraham Wład.: Proces inkwizycyjny w ustawach Innocentego III.). — Sądownictwo (Nowela egzekucyjna [Ustawa z 10. czerwca b. r. — Rozp. m. spr. z 21. czerwca 1887.]. — Praktyka sądowa [Zasady orz. n. Tr. s. i kas. — w spr. tabular.]. — Administr. (Brak uzupełniających roczników do zb. ust. admin. w polskim języku. — Normalja administr. [Sprawy żydowskie. — O metrykach izraelskich]. — Praktyka administr. [Zasady orz. władz centr. — z Tryb. administr.]. — Wiadomości urzędowe (Miaowania. — Przenies. — Opróżn. posady). — Ogłoszenia prywatne. O d e i n e k: Ukaz carski o własności nieruchomości. — Znaczenie prawne ukazu.

Od Redakcji i Administracji.

Rozesławszy świeżo wykazy zaległości prenumeracyjnych, prosimy usilnie o rychłe tychże nadesłanie i odnowienie prenumeraty na drugie półrocze, względnie na trzeci kwartał.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY.

Lwów w czerwcu 1887.

Nowela egzekucyjna. Jej przeprowadzenie. Instytucja podaży wyższej (surenchère). Tłumaczenie polskie noweli. Komentarze do niej.

Dnia 17. b. m. ogłosił Dziennik praw pań nowelę egzekucyjną uchwaloną w ostatniej wiosennej kadencji Rady państwa, która tedy wchodzi w życie z dniem 1. sierpnia r. b. Z pomiędzy ustaw w ostatnich czasach u chwalonych jest to niewątpliwie jedna z najważniejszych, gdyż sięga ona z natury swej postanowieniami swemi głę boko w arterje życia społecznego i może w miarę jak będzie wykonywaną w skutkach swych wnet jako zbawcza tak dla dłużnika, mianowicie przy egzekucjach mobiljarnych, jak też dla wierzyciela szczególnie przy egzekucjach na nieruchomościach prowadzonych, się ujawnić, wnet znów wielce utrudnić wierzycielowi dochodzenie swych pre tensyj. Pod tym ostatnim względem mamy na oku postanowienia §§. 2. 3 i 4. noweli, tak znacznie rozszerzają cych wyjęcia z pod egzekucji na ru chomościach, jak też owe §. 10 i dal szych wprowadzających u nas instytu cję podaży wyższej (surenchère), a tem samem nowy podających środek do udaremnienia przeprowadzonej już li-

cytacji nieruchomości. Materiały parla mentarne podają nam jako powód wprowadzenia u nas tej instytucji troskę o dłużnika, który mienie swe nie ruchome na licytacji nieraz za bezcen utracą. I przyznać należy, iż jest to powód bardzo ważny, a środek ten nowy, jako zapobiegający marnowaniu majątków, pod względem ekonomicznym bardzo pożądany — jeżeli tylko w zastosowaniu onegoż zaręcze ściśle będzie przestrzegana rzeczywista tendencja ustawy i położoną tamą możli wym nadużyciom. Rzeczywiście też w praktyce francuskiej środek ten bardzo zbawiennym się okazał i jako taki, mimo kilkakrotnych zmian kodeksu proc. cyw. z r. 1806 w innym kierunku, dotąd się utrzymał, a również w procedurze włoskiej z r. 1865 i węgierskiej z r. 1881 został zaprowadzonym, — chociaż znów w Belgji w r. 1854 zniesiono go, a do nowej procedury pruskiej wcale nie przyjęto.

Bądź co bądź, niebawem i u nas praktyka pouczy, jakie skutki wywrze nowa ustawa — a zależeć to będzie głównie od sposobu jej przeprowadzenia i od organów do jej przeprowa dzenia powołanych. Wyznajemy, że pod tym względem żywe mamy obawy, a wywołuje je w nas instytucja woźnych sądowych, tych głównych wykonaw ów szczególnie co do egzekucyj mobiljar nych, której członków u nas, z małymi wyjątkami, jako wprost nieudol nych do przeprowadzenia ustawy w du chu ustawodawcy uważamy. Tem wię ksza tedy spadnie pod tym względem odpowiedzialność i tem większy ciężar na sądy, które mają delegować woź nych do przeprowadzenia egzekucyj i czuwać nad prawidłowem ich prze-

prowadzeniem i dla tego też za bar dzo potrzebną i trafną uważamy in strukcję pod tym względem przez mi nisterstwo dla sądów w tych dniach (21. czerwca) wydaną — chociaż i jej wykonanie zależeć będzie głównie od wyboru wykonawców, woźnych, — a wybór ten, jak u nas, niestety bardzo trudny.

Pragnąc ułatwić sądom naszym wykonanie tej nowej ustawy, podaje my ją poniżej wraz z odnośną instru kcją ministerjalną w przekładzie pol skim, przez nas dokonany — z któ rego też powodu opóźniliśmy się nieco z wydaniem niniejszego numeru — dodając, że jak skoro wyjdzie oczeki wana dalsza instrukcja ministerjalna tycząca się egzekucyj na nieruchomościach, nie omieszkamy również podać ją naszym Czytelnikom. Zwracamy także uwagę na omówione poniżej w właściwem dziale dwa niemieckie wy dania, względnie komentarze, tej usta wy, które cenne podać zdołają ska zówki pod względem zrozumienia i za stosowania poszczególnych postano wień tej noweli.

L I T E R A T U R A.

1) Dr. Leo Geller. Oest. Ges. mit Erlaeut. aus d. Rechtspr.-Einzelansg. Hft. 15. — Die Executionsnovelle v. 10. Juni 1887. Mit Erlaeut. aus d. Materialien. — Wien 1887. (M. Perles).

2) Dr. Emil Steinbach, Minist. rath im k. k. Justizm. Das Gesetz v. 10. Juni 1887. Mit erlaeuternden Bemerk. von... Wien 1887 (Manz).

Nowela egzekucyjna, zapowiadana od lat tyłu, a ostatecznie przy końcu tegorocznej sesji wiosennej Rady pań. uchwalona, została dnia 10. b. m. (czerwca) sankcjonowaną,

a dn. 17. b. m. w Dz. pr. p. ogłoszoną. Już w kilka dni po ogłoszeniu pojawiły się dwa wydania, względnie komentarze takiej, powyżej w napisie podane.

Do 1. Księgarnia wydawnicza M. Perlesa w Wiedniu, wydała ją w układzie Dra Leona Gellera jako dalszy ciąg znanego jego zbioru ustaw austr. — Wydanie to podaje jako wstęp genezę tej ustawy według uwag dołączonych do przedłożenia rządowego tudzież zawartych w sprawozdaniach komisji prawnych Izby posłów i Izby panów, obejmujących również motywowanie zmian przez też komisje w przedłożeniu rządowym poczynionych. Podając następnie tekst ustawy, a w uwagach doń odmiany onegoż przez komisje izbowe poczynione, tudzież w dalszych uwagach do odnośnych §§. wyniki ze sprawozdań komisyjnych motywujące i wyjaśniające zmiany poczynione, do daje w końcu wyciągi z protokołów obrad Izby posłów w trzech oddziałach, z których pierwszy obejmuje debatę nad §§ 1. do 3., drugi nad §§. 4. i 5., trzeci nad §§. 6 do 21 — W ten sposób podany jest do tej ważnej, w życie społeczne tak głęboko sięgającej ustawy komentarz najautentyczniejszy, gdyż z właściwych źródeł ustawodawczych zaczerpnięty, który tedy w wypadkach wątpliwości o znaczeniu, powodach lub rozciągłości poszczególnych postanowień najpewniejsze daje wyjaśnienia, a tem samem w praktycznym zastosowaniu ustawy bardzo cenne oddać może usługi. — Pracy tej nie potrzebujemy szczegółowo zalecać, już z tej krótkiej o niej wzmianki powziąć łatwo ważność jej dla użytku praktycznego, a znana firma autorska Dra L. Gellera i wydawnicza M. Perlesa poręcza za staranność i ścisłość w zebraniu i zestawieniu odnośnego materiału ustawodawczego. Jest to godny dalszy ciąg znanych ich wydawnictw do których także i w formie zewnętrznej się przyłącza. — Cena 50 ct. za egz. broszur., 90 ct. za egz. ozdobnie oprawny.

Do 2. Nakładem znów firmy zasłużonej Manza, wyszedł komentarz tej ustawy, ułożony przez Dra Emila Steinbacha, radcę min. w min. sprawiedl. który, jak

wiadomo, w komisjach izbowych i w pełnej Izbie brał udział w obradach nad tą ustawą jako komisarz rządowy, a tem samem w pierwszym rządzie jest kompetentnym do przedstawienia ducha ustawy i do wyjaśnienia jej postanowień. — Jako wstęp podaje i ta praca genezę ustawy z tych samych co powyższa źródeł. Również i komentowanie jej polega w znacznej części na dosłownem podaniu o lnośnych materiałów parlamentarnych i wskazaniu na nie, do których dodaje autor własne swe uwagi oparte na tychże materiałach, na loicznej dedukcji i odniesieniu się do odnośnych postanowień dotychczas obowiązujących. Tem też różni się forma układu tej pracy oł powyższej; pierwsza podaje surowy materiał parlamentarny do komentowania ustawy, zużytkowując go nadto częściowo przy poszczególnych jej postanowieniach; druga wprost sama komentuje ustawę z tegoż materiału i własnych cennych uwag i spostrzeżeń autora, w taki sam sposób, jak to tenże sam autor uczynił w znanym swym komentarzu do ustaw z 16 marca 1884 o nastawianiu na czynności prawne dotyczące majątku dłużnika niewypłatnego*). Właściwie tedy obie te prace wzajemnie się uzupełniają, bo jakkolwiek Dr. Steinbach zużytkował należycie wszelki materiał parlamentarny, to jednak podając takowy tylko w wyimkach, jakie mu były potrzebne do komentowania poszczególnych postanowień ustawy, tem samem własnemu dalszemu badaniu czytelnika pozostawił resztę materiału w pracy Dra Gellera podaną, która również w niejednym wypadku cenne podać może skazówki uzupełniające. — Ponad to podaje praca Dra Steinbacha w dodatku rozporządzenie wykonawcze ministr. spr. z dnia 21. czerwca 1886, które dopiero co w dzien. rozp. min. spr. zostało ogłoszonym.

Praca ta wyszła w oktawce, w formacie znanego wydawnictwa Zbioru ustaw Manza, będąc tem samem niejako uzupełnieniem onegoż — Cena 60 ct., z przesyłką przez pocztę 65 ct. — J. Sz. Cz.

*) Commentar zu den Ges. v. 16. März 1884... von Dr. Emil Steinbach. Wien 1884 (Manz).

Abraham Władysław Dr.: *Proces inkwizycyjny w ustawach Innocentego III i we współczesnej nauce.* Kraków, druk Uniw. Jag., 1887, w 8ce, str. 154.

Treść nie odpowiada ani w setnej części szumnemu tytułowi. Rzecz napisana sucho i rozwlekłe, tak że istotnie nie mała zasługę położy czytelnik, jeśli zdoła w odczytaniu dziełka niniejszego wytrwać do końca, gdyż nie znajdzie w niem pożądanego wykładu, ani żadnej nowej, zdrowej myśli. Którzejby już dawno nie wypowiedzieli niemieccy uczeni: Biener, Molitor lub München w swoich pracach odnośnych. Kompilatorski duch autora zadowolili się egzegezą powszechnie znanej istoty procesu inkwizycyjnego, który, jak wiadomo, zrodził się na tle dyscypliny kościelnej w wieku XIII. Podziwiać należy odwagę autora, że bez znajomości zasadniczych pojęć z dziedziny formalnego i materialnego prawa karnego, nie umiając naukowo źródeł używać, napisał swoją rozprawkę z gwałtownym pospiechem, widocznie „na zamówienie“, a w pospiechu (czy też z innych pobudek) zapomniał nawet wymienić literaturę, z której tak szeroko korzystał. Stąd pochodzi tak poważny poczet błędów i niedostatków w pracy autora. O tak ważnej działalności nauki prawnej w drugiej połowie XIII. wieku, dzięki której nastąpiła wraz z kilku instytucjami procesu rzymskiego recepcja procesu inkwizycyjnego w sądach świeckich we Włoszech, o niespożytych zasługach takiego Durantisa i Gaudinusa, będziesz tutaj daremnie szukał pouczenia; zbyteczna zaś dodawać, jak doniosłe miało znaczenie w środkowej Europie przyswojenie sobie z końcem wieków średnich procesu inkwiz. wraz z obcimi prawami i romańską jurysprudencją, zwłaszcza od czasów publikacji karnej ustawy sądowej cesarza Karola V. (Carolina) aż do dokonanego dopiero w bieżącym stuleciu zasadniczego przeobrażenia procesu karnego. Niektóre znów twierdzenia autora, jak n. p., że Innocenty III nie był właściwie twórcą postępowania inkw., że proces ten nie ma żadnego związku z dawnym karnym postępowaniem informacyjnym, że forma proc. inkw. istniała z dawien

Ukaz carski o własności nieruchomości.

Z powodu niezmiernej doniosłości dla mieszkańców Galicji, ks. Poznańskiego i Prus zachodnich najnowszego ukazu, podajemy akt ten ogłoszony w Petersburgu 24. maja r. b. w dosłownem brzmieniu, jak go podaje *Pravit. Wiestnik*:

Od roku 1864 wydanym został cały szereg przepisów prawodawczych, skierowanych ku wzmocnieniu na zachodnich kresach carstwa rosyjskiej własności ziemskiej i ku zbliżeniu ich z pozostałymi częściami państwa. Obecnie uznaliśmy za zbawienne, odpowiednio do rzeczonych przepisów i jako ich dalsze rozwinięcie, ustanowić czasowo specjalne przepisy w kwestji nabywania przez cudzoziemców na własność, czasowego władania i użytkowania z nieruchomości w niektórych guberniach zachodniego pasu Rossji.

Wskutek tego, zgodnie z orzeczeniem komitetu ministrów, rozkazujemy:

1) W dziesięciu guberniach Król. Polskiego, w gub. besarabskiej, wileńskiej, witebskiej, wołyńskiej, grodzieńskiej, kijowskiej, kowieńskiej, kurlandzkiej, liflandzkiej, mińskiej i podolskiej, poddani zagraniczni nie mogą odtąd nabywać jakiegokolwiek bądź sposobami ani na jakichkolwiek bądź zasadach, prawami ogólnymi i miejscowymi przyznanych, po za portowemi i innymi osiadłościami miejskimi, (oprócz wypadków, wskazanych w art. 3. niniejszego ukazu): prawa własności do majątków nieruchomości. Jak również oddzielnego od prawa własności w ogóle władania i użytkowania z majątków nieruchomości, w szczególności zaś wpływającego z umowy najmu lub dzierżawy.

Uwaga 1. W guberniach Królestwa polskiego poddanym zagranicznym wzbrania się także zarządzać majątkami nieruchomymi, położonemi po za obrębem osiadłości miejskich, w charakterze pełnomocników lub rządców (administratorów)

Uwaga 2. Ustanowione w artykule

pierwszym ograniczenie prawa poddanych zagranicznych do władania i korzystania z majątków nieruchomości, położonych po za granicami portowych i innych osiadłości miejskich, nie obejmuje wypadków wynajmu przez nich domów, lokalów i mieszkań letnich w celu czasowego z uich korzystania i przemieszkiwania w nich.

2) W miejscowościach, wyliczonych w artykule pierwszym niniejszego ukazu, poddani zagraniczni mogą zabezpieczać swe uprzywilejowane prawo wierzytelności, wpływających ze zobowiązań pożyczkowych przez przyjęcie w zastaw majątku nieruchomego, ale tego rodzaju zabezpieczenia i w ogóle wszelkie poszukiwania pretensyj nie mogą dla cudzoziemców pociągnąć za sobą ani nabycia takiego majątku na własność, ani objęcia go w faktyczne posiadanie, ani użytkowania z niego (ust. sąd. Ces. Aleksandra II. ust. postępow. cyw. art. 1063, 1064, 1129, 1171, 1173, 1175, 1209; praw. cyw. gub. Król. pol. art. 2071, 2072, 2085—2091; zbiór praw miejs. gub. ostz. pr. cyw. art. 1336, 1412 i 1457).

dawna w postępowaniu cywilnem, mianowicie w sprawach o beneficja, dziesięciny itd., i że Innocenty III. jako zdolny kopista jedynie zgrabnie formę tę procesu cywilnego zastosował do spraw karnych, — jako niczem nieuzasadnione i wprost sprzeczne z wynikami historii prawa, może tylko obalamć nieobznajomionych bliżej z przedmiotem.

Jestto dyletancka ramota, nie przynosząca nauce żadnego pożytku, na domiar złego skażona napuszoną, a przytem nielitościwie łamaną polszczyzną, jak n. p., że „zasada x jest zawarunkowana zasadą y“ (etwas ist von einer Sache bedingt).

Godzi się też wspomnieć, że podobny sąd wydał o tej pracy słynny organ kano-nistyczny prazkiego profesora Dr. Veringa „Archiv für Katholisches Kirchenrecht“ (tom 58, str 194).

Dr. Alfr. d. Schlichting.

SĄDOWNICTWO

Nowela egzekucyjna

Ustawa

z dn 10. czerwca 1887 r. (N. 74 dz. pr. p.)

zmieniająca względnie uzupełniająca niektóre postanowienia postępowania egzekucyjnego ku ściąganiu wierzytelności pieniężnych

(Wyd. i rozesł. 17. czerwca 1887 r.)

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje

§ 1. Nie można prowadzić egzekucję na przedmiotach, które są używane do sprawowania nabożeństwa jakiego kościoła lub stowarzyszenia religijnego ustawą uznanego.

Na odłamach krzyża i relikwjach egzekucja nie może być dopuszczoną, podlega jej jednak ich oprawa, atoli bez naruszenia znajdujących się przy nich autentyków.

§ 2. Prócz rzeczy, które według istniejących przepisów wyjęte są z pod egzekucji, usunięte są nadto z pod takowej:

- 1. przedmioty odzieży, łózka, bielizna, sprzęty domowe i kuchenne, w szczególności piece do opału i gotowania, o ile przedmioty

te są niezbędnymi dla dłużnika i dla jego z nim w spólnem gospodarstwie żyjących członków rodziny i służących;

2. przedmioty żywności i opału potrzebne na dwa tygodnie dla dłużnika i dla jego z nim w spólnem gospodarstwie żyjących członków rodziny i służących;

3. krowa mleczna, lub według wyboru dłużnika dwie krowy albo trzy owce, jak też zapasy paszy i ściółki dla nich na dwa tygodnie do utrzymania i do podściółki potrzebne, o ile zwierzęta tu wymienione są niezbędne dla wyżywienia dłużnika i jego z nim w spólnem gospodarstwie żyjących członków rodziny i służących;

4. u oficerów, urzędników, duchownych, nauczycieli, adwokatów, notariuszów, lekarzy i artystów, jak też u innych osób, które zawod naukowy wykonują, przedmioty potrzebne do pełnienia służby lub do wykonywania zawodu, jak też odzież przyzwoita;

5. u rzemieślników, robotników ręcznych i fabrycznych, jak też u położnych, przedmioty potrzebne do osobistego wykonywania ich zatrudnienia;

6. u osób, których pobory według istniejących postanowień ustawowych usunięte są całkowicie lub częściowo z pod egzekucji, kwota pieniężna równająca się części poboru egzekucji nie ulegającej za czas od przeprowadzenia egzekucji aż do najbliższego terminu wypłaty poborn;

7. sprzęty, narzędzia i zapasy towarów, niezbędne do prowadzenia apteki, niewłączając możliwości sekwestracji tego proceduru i przedmiotów do tego należących;

8. książki, które są przeznaczone do używania w kościele lub w szkole przez dłużnika i jego z nim w spólnem gospodarstwie żyjących członków rodziny;

9. pierścionek ślubny dłużnika, niemniej listy, pisma i obrazy familijne z wyjątkiem ram;

10. ordery i odznaki honorowe.

§ 3. Znajdującą się na nieruchomości przynależność takowej (§§ 294 do 297 powsz. ust. cyw.) tylko z tą nieruchomością samą pod egzekucją pociągnąć można, należy ją przeto włączyć w egzekucyjne teże ocenienie. W wypadkach, w których sprzedaż egzekucyjna nieruchomości następuje bez poprzedniego jej ocenienia egzekucyjnego, przed dozwoleńm prze-

daży przynależność tę z nrzęda opisać należy i tak włączyć do licytacji.

§ 4. Egzekucji na ruchomościach należy zaniechać, a przedsięwzięte może kroki egzekucji uznać za bezskuteczne, jak skoro nie można się spodziewać, by kwota jakaby się otrzymała za przedmioty sprzedać się mające, dala nadwyżkę po nad koszta tej egzekucji.

§ 5. W wypadkach sporu sąd do przeprowadzenia egzekucji powołany według swobodnego ocenienia swego orzeknie rezulacją o zastosowalności przepisów §§. 1. do 4., podając powody orzeczenia. Od takiego orzeczenia rekurs jest dopuszczony.

§ 6. Jak skoro według postanowień §§. 1. do 3 egzekucja wcale nie lub tylko pod pewnymi warunkami jest dopuszczoną, odnośne przedmioty także środkiem egzekucji ku zabezpieczeniu wcale nie podpadają lub tylko pod oznaczonymi warunkami.

§ 7. Z żądaniem zajęcia ruchomości we wszystkich wypadkach połączyć można żądanie ocenienia takowej.

§ 8. Do licytacyjnej sprzedaży rzeczy ruchomych, jak też nieruchomości, tylko dwa terminy wyznaczyć należy, a przy ostatnich z nich mają one, jeżeli nie można osiągnąć ceny szacunkowej, także poniżej takowej być sprzedane. Postanowieniem tem zniesione są mianowicie §§. 148 do 152 i 433 zach. gal. proc. cyw. (§§. 147 do 151 i 432 pr. c. dla Tyrolu i §§. 140 do 143 i 422 pr. c. dla Istrii i Dalmacji) tudzież dekr. n. w. z 25. czerwca 1824 r. N. 2017 Zb. pr. sąd.

§ 9. Kosztom oszacowania i licytacji przy rozdzieleniu ceny kupna nieruchomości egzekucyjnie sprzedanej żadne nie przysługuje prawo pierwszeństwa przed wszystkimi wierzycielami hipotecznymi, lecz mają one li tylko według pierwszeństwa wierzytelności dla której sprzedaż nastąpiła być zaspokojone.

§ 10. Jeżeli przy dokonanej przymusowej sprzedaży majątku nieruchomego cena przez nabywcę ofiarowana nie dosięga dwóch trzecich części wartości szacunkowej, lub w braku teźże dwóch trzecich ceny wywołania, dokonana sprzedaż można bezskuteczną uczynić przez podaż wyższą *), mającą na celu zarządzenie ponownej

*) Ueberboth, surenchère — code de proc. civ. z r. 1806., art. 710 i dl. — Red.

3) Co do praw cudzoziemców do dziedziczenia majątków nieruchomości, leżących po za granicami portów i innych miast, obowiązują w wyliczonych w art. 1 miejscowościach następujące ograniczenia:

a) dziedziczenie według prawa w prostej linii zstępnej i między małżonkami majątku, pozostającego po poddanym zagranicznym, może mieć miejsce na zasadach ogólnych, jeżeli sukcesor osiedlił się w Rosji przed wydaniem niniejszego ukazu;

b) we wszystkich innych wypadkach dziedziczenia według prawa jak również w razie spadku testamentowego, poddany zagraniczny obowiązany jest w przeciągu trzech lat od chwili nabycia praw do majątku, sprzedać go poddanemu rosyjskiemu;

c) w razie niespełnienia oznaczonego w p. b. przepisu, majątek, z rozporządzenia władzy gubernialnej, zostaje wzięty w sekwestr i sprzedaje się przez licytację publiczną we właściwym rządzie gubernialnym, a otrzymana ze sprzedaży suma, po potrąceniu kosztów sekwestru i sprzedaży, wydana zostanie sukcesorowi.

4) Moc obowiązująca postanowień ograniczających, wskazanych w pp. b i c poprzedzającego artykułu, rozciąga się też do praw własności wypadków nabycia przez cudzoziemców do majątków nieruchomości na mocy aktów, sporządzonych przed wydaniem niniejszego ukazu, jeżeli wspomniane wyżej osoby nie weszły jeszcze w faktyczne posiadanie tych majątków.

5) Umowy i akty, sporządzone w ustanowionym porządku na oznaczony przeciąg czasu, na mocy których poddani zagraniczni w miejscowościach, wyliczonych w art. 1, uzyskali przed ogłoszeniem niniejszego ukazu prawo władania lub użytkowania z majątków nieruchomości, po za obrębem portowych i innych osiadłości miejskich nie mogą być po upływie wskazanych w nich terminów ani odnawiane, ani też prolongowane (z wyjątkiem umów, oznaczonych w uwadze 2. do art. 1. i w art. 2. niniejszego ukazu).

6) Moc obowiązująca poprzedzających artykułów rozciąga się w równym stopniu do Towarzystw, stowarzyszeń handlowych

i przemysłowych i spółek, utworzonych na zasadzie praw zagranicznych, nawet i tych, które otrzymały zezwolenie na rozwinięcie swej działalności w Rosji.

7) Wszelkiego rodzaju umowy, zawarte w celu przekroczenia lub obejścia niniejszego ukazu, są nieważne.

8) Jeśli wzmiankowana w poprzedzającym artykule 7) umowa zostanie wykryta przez miejscową władzę główną lub gubernialną, w takim razie, po uprzednim zasięgnięciu koniecznych wiadomości, które oznaczonym władzom są obowiązane natychmiast dostarczać zarówno instytucje sądowe jak i wszystkie instytucje rządowe i urzędnicy, generał-gubernator, albo gubernator za pośrednictwem posiadających w tym celu pełnomocnictwa urzędników (w guberniach Królestwa Polskiego przez prokuratorję, a w guberniach liflandzkiej i kurlandzkiej przez pomocników prokuratora gubernialnego) wytaczają we właściwym sądzie akcję o unieważnienie zawartej umowy lub sporządzonego aktu. Sprawy te toczą się w po-

licytacji. Taka podaż wyższa jednak wtenczas tylko będzie uwzględniona, gdy podającym żądna nie stoi na zawadzie przeszkoda, która by go wyłączała od licytowania. i jeżeli tenże gotowym się oświadcza: zapłacić cenę, którąby poprzednio osiągniętą przynajmniej o piątą część przewyższała, dopełnić warunki licytacji i ponieść wszelkie koszty nowej licytacji, tudzież jeżeli piątą część ofiarowanej sumy przez sądowe lub notarialne złożenie pieniędzy lub papierów wartościowych ubezpiecza.

§. 11. Podaż wyższą wnieść należy na piśmie do sądu, który przeprowadził licytację, w nieodwlocznym terminie dni 14 od dnia zamknięcia licytacji, a w prośbie zarazem wykazać, iż kwota według §. 10 zabezpieczyć się mająca złożoną została.

§. 12. Pomiędzy kilkoma wyższą podaż czyniącymi ten będzie dopuszczonym, który najwyższą cenę zaofiarował; jeżeli podaże są równe rozstrzyga to, kto innych uprzedził. — Podaży wyższej cofnąć nie można.

§. 13. Po upływie terminu 14 dniowego do oświadczenia podaży wyższych wyznaczonego (§. 11) sąd rezolucją orzecznie o przyjęciu takowych. Od tej decyzji przysługuje rekurs po przedniemu nabywcy i wszystkim tym, którzy podaże wyższej ceny uczynili, a od decyzji, którą podaż wyższą odrzucono, także egzekwowanemu.

§. 14. Gdy przyjęcie podaży wyższej stanie się prawomocnym, poprzednia sprzedaż traci swą skuteczność. Poprzedniemu nabywcy jak też wnoszącym wyższe podaże, których niedopuszczono, zwrócić należy złożone przez nich pieniądze i papiery wartościowe.

§. 15. Po prawomocności przyjęcia wyższej podaży sąd rozpisać ponowny termin licytacyjny i uwiadomi o tem, prócz tych którzy wnieśli wyższe podaże i prócz poprzedniego nabywcy, wszystkich tych których według istniejących w tym względzie przepisów o licytacji zawiadomić należy. Jeżeli przeciw poprzedniej licytacji rekurs wniesiono, należy z zarządzeniem powyższem wstrzymać się aż do prawomocnego onegoż rozstrzygnięcia. — Od zarządzenia ponownego terminu licytacyjnego rekurs nie jest dopuszczonym. — W edykcie licytacyjnym oznajmić należy cenę przez czyniącego wyższą podaż ofiarowaną i zanwazić, że przy licytacji przyjęta będzie tylko

podaż sumę tę przewyższająca. — Jeżeli przy ponownym terminie licytacyjnym nie będzie osiągnięta podaż sumę tę przewyższająca, przysądzić należy nieruchomości temu, którego wyższą podaż dopuszczono, za cenę przezeń ofiarowaną, chociażby sam nie przybył do licytacji — Przeciw temu przysądzeniu dalsza podaż wyższa nie jest dopuszczoną.

§. 16. Warunki ustanowione dla pierwszej licytacji są ważne także dla ponownej licytacji, o ile nie zostały zmienione w skutek rekursu wniesionego przeciw nastąpięcej sprzedaży. — Prawa i obowiązki, jakie przez przyjęcie czyniącego wyższą podaż dlań powstały, gasną, jeżeli w skutek prawomocnego załatwienia rekursu od przysądzenia przed podażą wyższą wydanego warunki licytacji zmienione zostały. Wyjawszy ten wypadek czyniący wyższą podaż pozostaje nią związanym aż do zaszłej prawomocności ponownej licytacji przedanej nieruchomości, chociaż sam nie staje się nabywcą, o ile egzekucja na tę nieruchomość prowadzona w jakim poprzednim czasie nie została zniesiona.

§. 17. Po przeprowadzonej licytacji może prócz wierzycieli rzeczowych także nabywca i ten, którego podaż wyższą dopuszczono, domagać się przeciw dłużnikowi egzekucyjnej sekwestracji majątku nieruchomego. — Także przeciw nabywcy licytacyjnemu w posiadanie nabytego majątku już wprowadzonemu lecz w zwłoce pozostającemu domagać się można sekwestracji majątku ku zabezpieczeniu póki majątek ten nie został mu na własność oddanym. — Sekwestra ustanowi we wszystkich wypadkach sąd bez względu na przedstawienia stron.

§. 18. Gdy przy dokonanej przymusowej sprzedaży majątku nieruchomego cena przez nabywcę ofiarowana nawet trzeciej części ceny szacunkowej lub w braku tejże trzeciej części ceny wywołania nie dosięga, a przeprowadzenie tej sprzedaży spowodowałoby masiało gospodarczą ruinę dłużnika, temuż przysługuje prawo, domagania się u sądu, który przeprowadził licytację, iżby dokonana sprzedaż przymusowa za bezskuteczną została uznana.

§. 19. Żądanie to dłużnik wnieść winien na piśmie lub protokolarnie w nieodwlocznym terminie dni czternastu. Termin ten rozpoczyna się w wypadku, gdy w terminie w §. 11 po-

stanowionym nie uczyniono wyższej podaży, od dnia po upływie tego dopiero co wspomnianego terminu, gdy zaś uczyniono w właściwym czasie podaż wyższą, od dnia po ponownej licytacji stosownie do §. 15. przedsięwziętej, względnie od prawomocnego odrzucenia wyższej podaży (§. 13.). — Na takie żądanie dłużnika, gdy takowe nie jest widocznie bezpodstawnem, sąd wyznaczy audyencję na czas ile możności najkrótszy i zawezwie na nią z urzędu dłużnika, popierającego egzekucję i nabywcę, tudzież te osoby, które w moc przepisów w tym względzie istniejących o licytacji mają być zawiadomione. Nadto sąd jeszcze przed audyencją z urzędu zasięgnie u gminy lub u władzy politycznej potrzebnych może wiadomości o gospodarczych stosunkach dłużnika.

§. 20. Po przesłuchaniu zawezwanych, a gdy ci się nie stawia także bez względu na ich niestawiennictwo, sąd, jak skoro z oświadczeń tych którzy się stawili i z innych bez wdrożenia formalnego postępowania dowodowego dostarczyć się mających dowodów pewnego nabył poglądu na stan rzeczy, orzeknie według swego swobodnego uznania rezolucją, o żądaniu dłużnika podając powody swej decyzji. — W razie przychylenia się do żądania dłużnika o uznanie bezskuteczności przeprowadzonej sprzedaży przymusowej, zarazem wyrzec należy, że przed upływem jednego roku od czasu w którym orzeczenie to stanie się prawomocnym, dla tejże samej wierzytelności nie będzie można domagać się ponownej egzekucyjnej sprzedaży tego majątku. — Od orzeczenia o żądaniu dłużnika, by dokonana sprzedaż przymusowa za bezskuteczną została uznana, rekurs jest dopuszczony.

§. 21. Po otwarciu upadłości co do majątku dłużnika ani dłużnik ani, też zarządca masy nie może żądać, by dokonana sprzedaż przymusową za bezskuteczną uznano. — W wypadku otwarcia upadłości podczas będącego w toku postępowania nad takim żądaniem żądanie to odrzucić należy.

§. 22. O ile według tej ustawy rekurs może być dopuszczonym, jest dlań termin dni czternastu otwartym.

§. 23. Wykonanie tej ustawy ma sobie poruczonem Mój minister sprawiedliwości.

rzędu dla spraw rządów skarbowych ustanowionym.

Senat rządzący w celu spełnienia niniejszego ukazu, wyda właściwe rozporządzenie.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano: *Aleksander*.

w Gątczynie 14 (26) marca 1887 r.

Znaczenie prawne ukazu.

Dzienniki warszawskie i *Kraj* roztrząsają ze stanowiska prawnego ukaz z d. 26 marca, a mianowicie zastanawiają się nad sytuacją przezeń wytworzoną i obliczają prawdopodobne jego skutki.

Wogóle ukaz wzmiankowany przedstawia wiele wątpliwości pod względem ograniczenia wielu praw osobistych i stosunków majątkowych cudzoziemców.

Ukaz o cudzoziemcach obejmuje niewątpliwie Polaków, zostających pod berłem pruskim i austriackim. Dotyka on zatem

mieszkańców Królestwa ściśle połączonych związkami rodzinnymi z polską ludnością Galicji, Prus Zachodnich i W. Ks. Poznańskiego. Ograniczenia ukazu, jeżeli będą ściśle wykonane, a przez to nie uwzględnia dawnego pojęcia *subject mixte*, nikomu bardziej nie dadzą się uczuć jak Polakom. Ułatwienia przyjęcia poddaństwa rosyjskiego bynajmniej nie zaradzą złemu, albowiem rząd pruski nie omisszka zażądać tego samego i wówczas polscy właściciele zawsze w jednym kraju wyprzedzić się będą zmuszeni.

Przedewszystkiem nowy ukaz, będący dalszym ciągiem ograniczeń praw Polaków, (zdanie rady państwa z dnia 10 lutego 1864 r., ukaz z dnia 31 grudnia 1867 r., ukaz z dnia 10 grudnia 1865, ukaz z dnia 8 lipca 1868, ukaz z dnia 27 grudnia 1884, przepisy z maja 1882) narusza §§ 15, 17, 18 konwencji z Austrią z r. 1815, tudzież §§ 13, 15 i 16 konwencji z Prusami, i dalej traktat z Austrią podpisany 14 września 1860 r., a mianowicie § 19. Artykuł ten brzmi: „Jeżeli spadek składać się będzie z dóbr nieruchomych, których posiadanie

z mocy prawa miejscowego odziedziczającymemu spadek jest wzbronione, to w takim wypadku osobom w tym spadku udział mającym naznacza się dostateczny, stosownie do okoliczności, termin do sprzedaży tych dóbr, o ile może być najkorzystniejszej.” Otóż co do tego wypadku ukaz 14/26 marca zamiast terminu „dostatecznego do najkorzystniejszej sprzedaży, określonego stosownie do okoliczności” wprowadza stały i bezwzględny termin trzyletni.

Co do zakazu zawiadywania majątkami ziemskimi w Królestwie Polskiem przez obcych poddanych zaznaczyć wypada, że rozumieć tu należy jedynie rządów i administratorów zwierzchnich, całym majątkiem zawiadujących. Dla zaznaczenia tego dodano w tekście urzędowym w nawiasie wyraz *rasporiaditielej*. Nie dotyczy więc ukaz ten oficyalistów niższych kategorii, jak ekonomiców, karbowi, pisarzy, kasjerzy, gorzelani, leśnicy, wreszcie służba folwarczna. Prócz tego zamieszkiwanie na wsi nie jest żadnemu cudzoziemcowi wzbronione.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości

z dnia 21. czerwca 1887 roku l. 11250
(Dz rzp. m. spr. N. 22. z r. 1887)

względem wykonywania postanowień o egzekucji na rzeczach ruchomych, zawartych w ustawie z dn. 10 czerwca 1887. r. N. 74. Dz pr. p. zmieniającej względnie uzupełniającej niektóre postanowienia postępowania egzekucyjnego ku ściąganiu wierzytelności pieniężnych.

Do wszystkich sądów.

Dnia 1. sierpnia 1887 r. wchodzi w życie ustawa z 10 czerwca 1887 r. N. 74. dz. pr. p. zmieniająca niektóre postanowienia postępowania egzek. ku ściąganiu wierzytelności pieniężnych.

Wobec §§. 1 do 8. noweli obowiązujące teraz przepisy o egzekucji na rzeczach ruchomych doznają zmiany po części bardzo doniosłej. W szczególności w znacznej mierze przedstawia się ściśnionym zakres wypadków, w których egzekucja taka w ogóle może być dopuszczoną. W tym względzie wskazać należy na §§. 1. do 3., oznaczające cały szereg przedmiotów jako albo bezwarunkowo albo też pod pewnymi przypuszczeniami wyjętych z pod egzekucji, dalej na §. 4. według którego egzekucji na ruchomościach zaniechać a przeprowadzone może kroki egzekucyjne za skuteczne uznać należy, jak skoro nie można się spodziewać, by kwota, jakąby się otrzymało za przedmioty sprzedać się mające, dała nadwyżkę po nad kosztą tej egzekucji.

Wykonywanie tych postanowień spada w pierwszym rzędzie na organa sądowe delegowane do przedsięwzięcia sądowych zajęć ruchomości, przeto w przeważnej liczbie wypadków na woźnych sądowych.

Jednakże również i sądy same powołane będą do współdziałania przytem, gdy już obowiązujące ordynacje sądowe (§ 341. proc. cyw. powsz., §. 454 zach. galic. § 451. dla Tyroln, §. 441. dla Austrii i Dalmacji) na sędzię obowiązek nakładają, by woźnemu sądowemu od wypadku do wypadku należytą dał instrukcję, gdyby powód wbrew postanowieniom ustawy wybrał pod zastaw przedmioty.

których albo wcale nie wolno poddać egzekucji albo też li tylko w braku innych środków zapłaty, gdy dalej zgodnie z tem także nowa ustawa w §. 5 wypadki sporu o możliwość zastosowania przepisów poprzednich paragrafów pod decyzję sądu oddaje, gdy wreszcie, o ile się rozchodzi o postanowienia, które ustawa w interesie publicznym wydała, także według ogólnych zasad prawnych sądy niewątpliwie są powołane, z urzędu nad tem czuwać, by ich zarządzenia były zgodne z temi postanowieniami, by je tylko w zupełnej z nimi zgodzie wykonywano.

Aby tedy dojść do tego, by przejście z obowiązków teraz stań prawnych do owego, jaki powołane postanowienia nowej ustawy wytworzyły, nastąpiło w sposób oczywiście odpowiedni woli ustawodawcy, by przeto postanowienia nowej ustawy w całej swej rozciągłości zaraz w praktyczne weszły zastosowanie, według tego co powiedziano przedewszystkiem będzie potrzebnem, iżby woźni sądowi delegowani do przedsięwzięcia sądowych zajęć ruchomości w zupełności sobie przyswoili odnośne postanowienia nowej ustawy i takowe w każdym czasie mieli na oku, bez względu na to, czy zastępca wierzyciela pośredniczy przy zajęciu czy też nie pośredniczy, jak też bez względu na to, czy egzekwowany przeciw aktowi zajęcia, jako takim lub przeciw zajęciu poszczególnych przedmiotów zakłada protest, czy też takowego nie zakłada.

Aby zaś także sądom umożliwić badanie prawności postępowania przy zajęciu zachowanego, a w wypadkach spornych uwolnić je od konieczności zarządzenia dopiero sprawdzenia stanu sprawy dla wydania decyzji z § 5 noweli, zawsze na to nalegać należy, by w protokole zajęcia przez woźnego episanym, względnie w sprawozdaniu jego o wykonaniu sądowego polecenia zajęcia, podany był dokładny ogólny przegląd stanu sprawy.

Ku temu przedewszystkiem jest potrzebnem, by oświadczenia jakie z powodu czynności urzędowej złożyły strony — czy jest nią wierzyciel, czy też dłużnik, czy wreszcie inny interesowany — delegowany woźny podał do wiadomości sądu.

Tem jednak nie można się wcale zadowolić, gdy prawo i obowiązek sądu do nadzorowania wykonania swych poleceń bez wątpie

nia niezależnem jest od przywołania przez strony pewnych pretensyj.

Wobec tego potrzebnem jest woźnym dalej polecić, by w wypadkach gdy zajmują przedmioty, które według postanowień nowej ustawy tylko pod pewnymi przypuszczeniami mogą być wzięte pod egzekucję, zawsze w protokole zajęcia dokładnie podali owe okoliczności z powodu których oni w danym wypadku owe przedmioty zastawne, pomimo wspomnianych postanowień ustawy, jako zajętemi być mogące uważają.

W wypadku przeciwnym, gdy mianowicie woźny przedmioty rodzaju dopiero co oznaczonego jako według zachodzącego stanu rzeczy nie mogące być zajętemi z pod egzekucji wyłączył, również obowiązkiem jego będzie powody tego swego postępowania wyłożyć w sprawozdaniu sądowi przedłożyć się mającemu, zarazem jednak spisać przedmioty o które się rozchodzi według ich rodzaju, stanu, ilości i wartości, a gdy się rozchodzi o rzeczy mające większą wartość, także poszczególnie.

Jeżeli dalej woźny mniema, że przedsięwzięcia zajęcia zaniechać winien z powodu w §. 4 nowej ustawy przywiedzonego, mianowicie dla tego, ponieważ przewidzieć się da, że kwota jakąby się uzyskało ze sprzedaży przedmiotów, które same przez się mogą być zajęte, nie przewyższyłaby kosztów tej egzekucji, wówczas winien on w relacji swej przedmioty znalezione, które same przez się mogłyby być zajęte, zawsze szczegółowo wymienić i tak opisać, by sąd utworzyć sobie mógł zdanie o wartości tych przedmiotów.

W żadnym tedy wypadku woźnym nie będzie wolno ograniczyć się na ogólną uwagę, że dłużnik zadnych nie posiada środków do zapłaty, lub że posiada tylko takie rzeczy, które nie ulegają zajęciu, albo z których sprzedaży uzyskać się mogąca kwota nie dałaby według wszelkiego prawdopodobieństwa nadwyżki po nad kosztą tej egzekucji.

Gdy woźny do wykonania zajęcia delegowany co do niektórych w posiadaniu dłużnika znalezionych przedmiotów ma wątpliwość, ażali takowe podpadają postanowieniom §§. 1 do 3 nowej ustawy i przeto wyjęte są z pod zajęcia, należy zaniechać zajęcia takich przedmiotów, o ile zaspokojenie wierzyciela egzekucją popierającego nie jest przeto narażeniem. —

Teraz zobaczymy, jak pojmuje ukaz dziedziczenie.

Według obowiązujących w Królestwie przepisów, każda osoba z poczęciem już nabywa prawa do spadku (Art. 725 kod. cyw. franc.), zawarowanego zarówno dla krajowców, jak i cudzoziemców (Art. 11, K. c. fr.). Jest dalej ogólna zasada, pisze *Wiek*, iż z praw nabytych nikt wyzutym być nie może (Art. 2. K. c. fr.). Nadto specjalnie co do osób polskiej narodowości istnieje uchwała kongresu wiedeńskiego i inne późniejsze zabezpieczające właścicielom dóbr nieruchomości w innych państwach prawa, do których należy i prawo władania nieruchomościami (*sujets mixtes i proprietaires mixtes*). Zasady te i związane z nimi prawo dziedziczenia w moc ukazu obowiązywać przestały.

Spadkobiercy w liniach bocznych, oraz w linii wstępnej sprzedać będą musieli majątek bezwarunkowo. To samo dotyczy dzieci lub wnuków, narodzonych po dniu 24 maja r. b., albo nie osiedlonych przed tą datą w granicach państwa rosyjskiego.

Wnosząc dalej z interpretacji ukazów grundniowych — powiada *Kraj* — przyjętej przez senat, nie wolno będzie jednemu z sukcesorów władać na mocy działów (np. przez spłatę współsukcesorów) większą częścią majątku nieruchomego, niż ta, jaka mu z prawa przypadła. Wątpliwość wzbudza definicja osiedlenia się, wymaganego dla spadkobierców beztestamentowych w linii prostej zstępnej lub przez małżonków. Kwestję tę rozstrzygać się zdaje, według *Kraju*, art. 2 zdania rady państwa z d. 10 lutego 1864 następującej osnowy:

„Życzący osiedlić się w granicach cesarstwa rosyjskiego, podaje stosowną deklarację do naczelnika tej gubernii, w której się zapisać lub osiedlić zamierza, z objaśnieniem: czem trudnił się w ojczyźnie i jakie chce obrać dla siebie zatrudnienie w Rosji. Na dowód otrzymania takiej deklaracji, gubernator udziela świadectwo, od daty podpisania którego interesant uważany będzie za osiadłego w Rosji, nie tracąc przeciw aź do czasu przyjęcia rosyjskiego poddaństwa, charakteru cudzo-

ziemca i nie przestając podlegać wszystkim obowiązującym przepisom o cudzoziemcach.“

Gdyby ten przepis ściśle stosować do danego wypadku chciano, obostrzyłoby to znacznie skutki nowego ukazu, gdyż pozabawiłoby prawa dziedziczenia wszystkie dzieci niepełnoletnie, a z pośród pełnoletnich tych wszystkich, którzy chociażby od dawna w granicach państwa rosyjskiego przemieszkiwali, ale wymaganą deklarację o osiedleniu się nie złożyli. Spodziewać się jednak należy, że instytucje sądowe przyjmą zasadę łagodniejszą, wyrażoną w art. 29 kodeksu cywilnego Królestwa Polskiego w słowach następujących: „W braku oświadczenia wyraźnego, dowód zamiaru ustalenia głównego swego siedliska zawisł od okoliczności.“

Tyle dla objaśnienia naszych czytelników i prawników w szczególności.

N. Ref.

Gdyby zaś przez zaniechanie zajęcia takich ruchomości zaspokojenie popierającego egzekucją było narażeniem, wówczas woźny równie jak jego sąd przełożony zachować będzie winien taki sam sposób postępowania, jaki dekretem nadw. z 29. maja 1845. N. 889 Zb. pr. s. na ten wypadek jest przepisany, gdy woźny ma wątpliwość, czy dłużnik jest w posiadaniu przedmiotów na których egzekucja ma być prowadzona. — W taki sam sposób postąpić należy i wtenczas, gdy delegowany woźny ma wątpliwość, czy należałoby zaniechać zajęcia z powodu niskiej wartości przedmiotów u dłużnika znalezionych, które same przez się mogą być zajęte (§. 4. nowej ust.).

Nie mogę tego zapoznać, że wielkiemi są wymagania ustawy w wstępu wspomnianej od woźnych, mających sobie przeprowadzenie zajęć poruczonem. Niejednokrotnie osobom tym danem będzie. oceniać stosunki życia, i przeciwstawiając je postanowieniom ustawy, przynajmniej tymczasowo rozstrzygać o jej zastosowaniu

Trudności z zadania tego same przez się wynikające spotęgują się szczególnie w pierwszym czasie obowiązywania nowej ustawy, w którym, raz, w żywej jeszcze zostają pamięci dotąd obowiązujące postanowienia ustawowe w obec których dopuszczalnem było i rzeczywiście też zachodziło równomierniejsze traktowanie poszczególnych wypadków, a w którym, powtórnie, zachodzi jeszcze brak doświadczeń praktycznych jakie przy zastosowaniu nowej ustawy dopiero mają być zbierane, a które później przy traktowaniu wątpliwych wypadków rzeczywiście za pożądaną służyć będą mogły skazówkę.

Pomyślnego tedy rozwiązania tego zadania pod tym jedynie warunkiem spodziewać się można, jeżeli woźni sądowi, którym przeprowadzenie zajęć ma być poruczonem, prócz potrzebnych ogólnych wiadomości wstępnych, posiadają także pewną sumę dojrzałych doświadczeń z życia swego zaczerpanych i wymagane specjalne wiadomości, tego zaś ostatniego wymogu nie mogą wcale jeszcze uważać za dopełniony li tylko przyswojeniem sobie odnośnych postanowień nowej ustawy.

Mając to na uwadze widzę się spowodowanym usilnie zalecić poszczególnym przełożonym sądów pierwszej instancji, by, o ile stosunki osobowe na to pozwalają, odpowiedni czynili wybór między woźnymi, którym na przyszłość przedsięwzięcie zajęć ma być poruczanem, iżby takim tylko osobom czynności urzędowe takiego rodzaju poruczano, po których spodziewać się można ustawie odpowiedniego spełnienia tego zadania.

Również jest pożądanem, by przełożeni sądów woźnych do zajęć delegować się mających albo sami albo też przez którego członka sądu szczegółowo pouczali o postanowieniach nowej ustawy, i by im za skazówką niniejszego rozporządzenia odpowiednie, całkiem ściśle, wydali instrukcje co do sposobu postępowania przez nich zachować się mającego, w szczególności pod względem ułożenia protokołu zajęcia i sprawozdania sądowi przedłożyć się mającego.

Rozumie się przez się, iż uznaniu przełożonego sądu jest pozostawionem, czy w poszczególnych, szczególnie ważnych i trudnych wypadkach przedsięwzięcie zajęcia zamiast woźnemu innemu organowi sądu ma być poruczonem.

W końcu spodziewam się po sądach, że będą to ciągle jako swe zadanie miały przed

oczyma, by w każdym poszczególnym wypadku, w którym się to potrzebnem ujawni, specjalnemi poleceniami pouczająco na woźnego wpływały, i by odpowiedniemi rzeczmi sprawdzaniem sprawozdań, jakie woźni o wykonaniu poleconych im zajęć przedłożą, umożliwiły natychmiastowe z urzędu dokonać się mające usunięcie zaszczości prawnu przeciwnych, czem najpewniejsza stworzona będzie rękojmia praktycznego odnośnych postanowień powołanej nowej ustawy przeprowadzenia. *Pražak m. p.*

Praktyka sądowa.

Zasady orzeczeń

Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego.

W sprawach tabularnych.

92. [Do §§. 38 lit. b., 41 lit. b., i 75 ust. hip]. — Podanie o egzekucyjne wykreślenie prenotacji prawa zastawu w celu zabezpieczenia ciężącego, ten sąd załatwić winien, który wydał wyrok, na którego podstawie proszonem jest wykreślenie..., gdyż nie rozchodzi się tutaj o prenotację taką, której usprawiedliwienie po myśli §. 42. ust. hip. w drodze prawa miałyby nastąpić, lecz o prenotację dozwoloną według §. 8. rozp. z dnia 25. stycznia 1850 r. Nr. 52 dz. pr. p. i §. 38 lit. b. ust. hipot. jako egzekucja ku zabezpieczeniu. Tak jak w razie, gdyby prawomocnie orzeczono, że odnośny nakaz zapłaty w mocy prawnej się utrzymuje, A. na podstawie tego wyroku prawomocnego według §. 41. lit. b. ustawy hipot. wprost mógłby się domagać egzekucyjnej intabulacji prawa zastawu w miejsce owej prenotacji, tak też w przeciwnym wypadku, gdy prawomocnie orzeczono, że odnośny nakaz zapłaty nie ma mocy prawnej, może B. w drodze egzekucji domagać się wykreślenia prenotacji prawa zastawu li tylko dla tymczasowego zabezpieczenia dozwolonej, ponieważ orzeczenie, że nakaz zapłaty nie ma mocy prawnej, przez się zawiera w sobie konsekwencję, że odpaść ma zabezpieczenie onegoż; zaś do orzeczenia, czy wyrok jest prawomocnym i wykonalnym, według §. 69 normy jur. tylko sędzia wyrokujący jest powołanym. — (Orz. n. Tr. s. z d. 21. września 1886 r. l. 11083 — Ger.-Ztg. Nr. 5 z r. 1887).

93. [Do §§. 63. i 64. ust. hip i §§. 6. i 11. ust. z d. 25. lipca 1871 r. Nr. 96 Dz. pr. p.] — Następstwa zaniechania terminu do nastawiania na wpis, chociażby na wykazanej pomyłce przy założeniu nowej ks. grunt. polegający, w obec trzeciego w dobrej wierze zostającego nabywcy odnośnej nieruchomości ten ma ponosić, kto nie zrobił użytku z przysługującego sobie według ustawy terminu do nastawiania. — A. pod względem parceli, o którą się rozchodzi, znajduje się w położeniu trzeciej osoby, która nabyła prawo i to dopiero po upływie terminu edyktalnego wyznaczonego do zgłoszenia roszczeń. Prawo to zaś tegoż A. według wyraźnego przepisu §§. 6. i 11. nst. z dnia 25. lipca 1871 r. Nr. 96 dz. pr. p. musi być chronionem, ponieważ żaden nie zachodzi powód do powątpiewania o jego dobrej wierze. Owszem z przedstawienia sposobu postępowania przy za-

warcium umowy, które B. sam jako prawdziwe uznaje, wynika, że przy rokowaniach o umowę szczególną przykładano wagę na części składowe ciała tabularnego i tychże przestrzeni, jak też, że A. wtenczas dopiero zawarł umowę, gdy dano mu zapewnienie, iż przedłożony mu arkusz posiadania zgadza się z ks. grunt. i że wszystko jest w porządku. Dodatkowe oznajmienia przez sprzedającą pod względem spornej parceli jemu czynione, nie są decydujące, gdyż takowe pewnie znieść nie mogły prawa przez A. odpłatnie nabytego. B. nadto tem mniej mają prawa, zwać na A. skutki swego zauiedbania, ile że nie mogą zaprzeczyć, że przy zakładaniu nowej ks. grunt. i przy wdrożeniu postępow. sprostowawczego prawidłowo postępowano. Nie potrzeba zaś nawet bliżej zauważać, że opłacanie podatku od parceli przez B. używanej przy rozstrzygnięciu tego sporu nie może być uwzględnionem. — (Orz. n. T. s. z d. 17. kwietnia 1886 r. l. 13317. — Ger.-Ztg. Nr. 5 z roku 1887).

ADMINISTRACJA.

Normalja administracyjne.

Sprawy żydowskie.

O metrykach izraelickich.

Zanotowanie w księgach metrykalnych o legitymacji dzieci ze skonwalidowanych małżeństw żydowskich winno nastąpić bez zasięgania zezwolenia Władzy

Okólnik c. k. Namiestnictwa z d. 28. października 1870 l. 46261.

Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości wedle reskryptu z dnia 17. październ. 1870 do l. 15329 orzekło, że małżeństwa żydowskie, które z powodu pominięcia wymagań przepisanych dla tychże ustawą cywilną i po wydaniu cesarskiego rozporządzenia z dnia 29. listopada 1859 Dz. pr. p. nr. 217 muszą być uważane jako nieważne, przez usunięcie przeszkód do małżeństwa według przepisów ustawy cywilnej są skonwalidowane i przez to dzieci pochodzące z takich małżeństw w myśl §. 161 ustawy cywilnej są legitymowane, oraz że zanotowanie tej legitymacji w księgach metrykalnych ma nastąpić bez dalszego zezwolenia władz wedle przepisów reskryptu minist. z d. 9. grudnia 1868 l. 3649 intymowanego pod dniem 30. października 1868 do l. 53743; o czem prowadzących izraelickie metryki przy zakomunikowaniu na ostatku powołanego reskryptu ministerjalnego dla ich zastosowania się zawiadomić należy.

Okólnik Namiest. z dnia 28. Czerwca 1875 l. 14095 o prowadzeniu ksiąg metrykalnych izraelickich zawiera także przypomnienie, że wszyscy funkcjonariusze religijni niewykluczając rabina mają być władzy politycznej oznajmieni.

Postępowanie przy dodatkowej imatrikulacji żydów.

Okólnik c. k. Namiestnictwa z dnia 10. stycz. 1876 l. 21453. — Dochodzenia przedkładane przez c. k. Starostwa w sprawach

dodatkowych i mmatrykulacji israelitów są po największej części niedokładne i niewyczerpujące, tak że w rzadkich tylko wypadkach mogło c. k. Namiestnictwo bez zarządzenia dodatkowych uzupełnień wydać na ich podstawie merytoryczne orzeczenie. Aby zapobiedz powstającym z tego powodu nieusprawiedliwionym zwłokom w załatwieniu takich spraw uznają za potrzebne wskazać Starostwu w ogólności właściwe momenty, które przy przeprowadzeniu takich dochodzeń w każdym wypadku nzwzględnie należy. Już napisy pojedynczych rubryk ksiąg metrykalnych, których wzory udzielone zostały reskryptem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15. marca 1875 l. 12944 intymowanym tutejszem rozporządzeniem z dnia 28. czerwca 1875 l. 14095, wskazują dokładnie jakie daty winny być sprawdzone dowodnie celem zarządzenia dodatkowych imatrykulacji.

Zarządzenie dochodzeń w celu dodatkowego wpisania israelitów do ksiąg metrykalnych, nastąpić może dopiero po stwierdzeniu, że dotycząca osoba nie jest zapisaną w tych księgach. Okoliczność ta ma być przede wszystkim udowodnioną poświadczeniami prowadzących metryki. Przy dochodzeniu samem należy zaś co do imatrykulacji aktu urodzin najprzód dokładnie przesłuchać rodziców będących przy życiu, zbałać dlaczego mający być dodatkowo imatrykulowanym, nie był dotąd wpisanym do księgi metrykalnej, następnie sprawdzić, czy osoba mająca być za imatrykulowaną pochodzi z związku małżeńskiego, zawartego z uwzględnieniem wymogów kodeksu cywilnego, lub tylko według rytuału mojżeszowego, oraz stwierdzić tożsamość osoby, o której imatrykulację się rozchodzi, przez przedstawienie jej tak wskazanym świadkom, jakoteż naczelnikowi dotyczącej gminy politycznej. Jeżeli nie może być sprawdzonym dzień i miesiąc urodzenia, to musi przynajmniej być skonstatowanym niewątpliwie rok urodzenia. Przy tego rodzaju dochodzeniach, należy w każdym razie sprawdzić, czy rodzice tego, o którego imatrykulację się rozchodzi, mają jeszcze inne dzieci i czy te są w metrykach zaciągnięte; jeżeli nie, należy zarazem w celu ich dodatkowego wpisania do metryki sprawdzić wszelkie potrzebne okoliczności i daty.

Przed szczegółowem przesłuchaniem powołanych świadków należy sprawdzić ich wiarygodność i nieskazitelność, a w tym celu zażądać poświadczenia c. k. Sądu, jakoteż świadectwa moralności z wierzchności gminy politycznej — należy również zbałać, czy świadkowie ci mają odpowiedni wiek, aby świadczyć mogli o okolicznościach, na których udowodnienie zostali powołani, nie zadowolając się ich gołosłownem podaniem ile mają lat, także czy nie są spokrewnieni, lub spowinowaceni ze stronami interesowanymi, poczem dopiero nastąpić winno ewentualne zaprzysiężenie świadków.

Każdy świadek winien być osobno w nieobecności innych świadków przesłuchanym i zawezwanym do zeznania według swego przekonania i najlepszej własnej wiedzy: odwołania się do zeznań innego już przesłuchanego świadka, w żadnym razie nie należy dopuszczać. Świadek winien podać dokładnie skąd wie o tem o czem świadczy. Po przesłuchaniu wszystkich świadków należy w odpowiedni sposób wy-

jaśnić możliwe sprzeczności tak między zeznaniami pojedynczych świadków i rodziców, jako też między temi zeznaniami a przedłożonymi dokumentami, jako to: wyciągami z metryk, datami z ksiąg konskrypcyjnych, wyciągami z list stawienniczych etc. Wrazie zachodzących wątpliwości co do wieku tego, o którego dodatkową imatrykulację się rozchodzi, należy zasięgnąć zdania lekarza powiatowego przedstawiając mu dotyczącą osobę.

W ogólności będzie rzeczą Starosty z urzędu sprawdzić wszelkie okoliczności decydujące, od których zależy zarządzenie dodatkowej imatrykulacji, starając się według możliwości uzyskać zupełny dowód według wymogów procedury sądowej.

Każde przeprowadzone dochodzenie tego rodzaju przetrutynuje Starosta dokładnie, w danym razie zarządzi uzupełnienie dostrzeżonych niedokładności lub braków i dopiero wyczerpująco przeprowadzone rozprawy przedkładać należy c. k. Namiestnictwu do rozstrzygnięcia. (C. d. n.)

Praktyka administracyjna.

Zasady orzeczeń władz centralnych.

Z Trybunału administracyjnego.

71. [Do ust. o należ. — Do poz. tar. 45 D. ff. i gg.] — Gdy przeniesienie nieruchomości następuje z powodu zaszłej śmierci, a mianowicie na ustanowionego dziedzica uniwersalnego, a spadkobiercy konieczni do samej nieruchomości żadnego nie mieli prawa, i gdy spadkodawca dziecinom swym przekazał zachówek, naówczas nie może być mowa o zastrzeżeniu sobie praw dla swej osoby. Pozycja tar. 45 D. ff. w ogóle może mieć zastosowanie przy wpisach praw przez właściciela sobie zastrzeżonych z takich czynności prawnych, które zawarte zostały między żyjącymi i gdzie zastrzeżenie właśnie dla osoby strony przenoszącej własność jest skutecznem. Również nie może w powyższym wypadku być zastosowaną poz. tar. 45 D. gg. która pewne wpisy uwalnia od należyłości przenośnej, i to wyraźnie tylko przy bezpłatnem przeniesieniu rzeczy z ustawy niepodzielnych, lub przy częściowo odpłatnem odstąpieniu takich rzeczy, gdyż pod rzeczami z ustawy niepodzielnymi takie tylko rozumieć należy, które okazują się niepodzielnymi na mocy pewnego zarządzenia ustawowego nie zaś w skutek dyspozycji prywatnej. — (Orz. Tryb. administr. z 12. paźdz. 1886 r. l. 2510. — Budw. 3204.)

72. [Do poz. tar. 106. B. e]. — Przy towarzystwach na wzajemności opartych nie wystarcza jeszcze do uzasadnienia nie zastosowania przepisu poz. tar. 106. B. e. okoliczność, że prawnie istnieją prawa członków do majątku towarzystwa, jeżeli te li tylko ze stanowiska wzajemności mogą być wyprowadzone. — (Orz. Tr. adm. z 23. paźdz. 1886 r. f. 2513. — Budw. 3220.)

73. [Należ. przenośne przy przejściu majątku spółki na jej członków]. — Spółka handlowa przedstawia się nie tylko wobec osób trzecich, lecz także wobec własnych swych członków jako samoistny podmiot prawa, przeto przejście nieruchomości od

istniejącej i w likwidacji będącej firmy na poszczególnych jej spółników podlega należyłości przenośnej. — (Orz. Tryb. adm. z 3. listop. 1886 r. l. 2786. — Budw. 3233)

74. [Do §§. 42. 72. 75. czeskiej §. 41. 72. 75. galic. ust. wodnej]. — Według §. 42. ustępu 2. czesk. (§. 41. gal.) ust. wod. budowle także w prywatnych wodach tylko za przyzwoleniem władz polit. mogą być wykonane, jeżeli takowe oddziałają na cudze prawa. Na właściciela znów takiego zakładu wodnego, lub na używającego takowy, ust. wod. nakłada obowiązek uprzątnienia i utrzymywania sztucznych ścieków. — Żalący się, zasypując samowładnie idącą przez swą parcelę gruntową część rowu wodę odprowadzającego, przeznaczoną do odprowadzania wody z opadów i deszczów pochodzącej, przez to samowładnie, gdyż bez pozwolenia władzy, przeszkodził biegowi wody prywatnej ściekiem sztucznym prowadzonej i tem cudze prawa na niebezpieczeństwo naraził i obraził. Przeto zaś jak też przez zaniechane utrzymywanie zakładu do prowadzenia wody, który istniał na jego parceli, działał on wbrew powołanym powyżej postanowieniom. — (Orz. Tr. adm. z 20. list. 1886 r. l. 3007. — Budw. 3258)

75. [Do §. 43. moraw. (i galic.) ust. wod.]. — Jeżeli istnieją szczególne dotąd wykonywane tytnły prawne, względnie zobowiązania, do utrzymywania pewnych zakładów ku używaniu wody, wówczas nie może mieć miejsce ustanowienie nowej, ze stosunku używanej ilości wody wziętej skali dla utrzymywania takowych. — (Orz. Tryb. adm. z 29. paźdz. 1886 r. l. 2776. — Budw. 3229.)

76. [Do §. 72. gal. ust. wod.]. — Od swobodnego ocenienia władzy zależy czy też chce przyzwolić na większy pobór wody nad koncesjonowany. — Ustępowi zażalenia przez żalących się w formalnym względzie wprowadzonemu, że za podstawę orzeczeń administr. przyjęto taki plan dotyczącego zakładu używania wody, który dopiero w późniejszym stadium rozprawy się pojawił, a co do autentyczności swej jest wątpliwym, wtenczas tylko znaczenie jakie przyznać by można, gdyby żalący się byli twierdzili — czego jednak nie uczynili — że na podstawie i w moc owego środka dowodowego uważano i traktowano pewne urzędzenia w mowie będących zakładów wodnych jako koncesji odpowiednie, jako prawnie istniejące, które nieuwzględniając owego planu, jako przeciwnie koncesji i prawu musiałyby być uważane, lub że w skutek uwzględnienia dat planu wzięto za podstawę orzeczenia okoliczności sprzeczne z faktycznym stanem rzeczy. — (Orz. Tryb. adm. z 12. listop. 1886 r. l. 2915. — Budw. 3247.)

77. [Do §. 8. pat. łowczego z 7. maja 1849 r.]. — Faktyczne czynszu za dzierżawę polowania użycie na cele gminne sprzeciwia się ustawie chociażby wydział łowczy użycie takie uchwalił. Albowiem według §. 8. pat. łowcz. roczny czynsz dzierżawny za polowanie rozdzielonym być powinien między poszczególnych posiadaczy gruntów w miarę objętości ich posiadłości. — (Orz. Tr. adm. z 29. paźdz. 1884 r. l. 2769. —

78. Autonomja. — Do ust. z 5. marca 1862 r. N. 18. dz. pr. p.]. — Autonomicznej władzy krajowej przysłuza bez ograniczenia

prawo rozstrzygnięcia o odwołaniach od uchwał rady gminnej (miasta Gracu) w sprawach nienależących do spraw gminie przez państwo poruczonych. Również w sprawach w których rozchodzi się o finansowe obciążenie gminy, płacącemu w gminie podatki prawo przyszuża, wniesienia zażalenia w drodze administracyjnej. — (Orz. Tryb. adm. z 27 paźdz. 1886 r. l. 2650. — Budw. 3235).

79. [Do ust. galic. o dojazdach kolej. z 15. kwiet. 1881 r., Dz. u. kr. N. 46, — i galic. ust. drogowej z 18. sierp. 1866 r. Dz. u. kr. N. 15.] — Świadczenia pieniężne na dojazdy kolejowe li tylko według kwoty podatkowej rozłożyć należy między dwa lub więcej obszarów dworskich w jednej gminie leżących; jakkolwiek bowiem sama pow. ustawa o dojazdach kol. nie w tym względzie nie stanowi, to jednak słuszność takiej repartycji wynika z §. 11 lit. b. i §. 13 pow. gal. ust. drogowej, i wobec tego repartycja według równych kwot nieuzasadnioną się przedstawia. — (Orz. Tr. adm. z 30 wrześ. 1886 r. l. 2488. — Budw. 3184).

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

(Z urzęd. „Gaz. Lw.” po dzień 20. Czerwca 1887 r.)

Mianowania: Apolinary Jaworski poseł do Rady państwa stałym członkiem trybunału państwowego. — Sekretarzem rady przy sądzie krajowym w Krakowie Mieczysław Szybalski sędzia powiatowy w Liskach. — Adjuktami sądowymi adjuktki sądów powiatowych: Emil Krwawicz dla Tarnopola, Leon Krynicki w Szczercu dla Lwowa, Józef Szymonowicz w Horodence i Włodzimierz Argasiński w Zborowie dla Stanisławowa, dr. Franciszek Mandybur w Birczy dla Przemyśla, Józef Młynarski w Kamionce Strumiłowej dla Stanisławowa i auskultant Piotr Maksymowicz dla Tarnopola. — Adjuktami sądów powiatowych adjukt Michał Zharski dla Zborowa i auskultanci: Ascher Ornstein dla Birczy, Roman Aleksiewicz dla Szczerca, Bronisław Lewicki dla Radymna, Leon Herasimowicz dla Kamionki Strumiłowej, Ernest Alojzy Streng dla Horodenci, dr. Gustaw Trybalski i dr. Piotr Uhr Stebelski dla lwowskiego okręgu wyższego sądu kraj. — Starszy inspektor podatkowy Piotr Habliński sekretarzem skarbowym, i inspektor podatkowy Karol Hozzowski starszym inspektorem podatkowym dla okręgu lwowskiej krajowej Dyrekcji skarbu. — Zarządca głównego urzędu cłowego w Ickanach Teodor Kowalski starszym zarządcą przy głównym urzędzie cłowym we Lwowie. — Auskultantami sądowymi koncypient c. k. Prokuratorji Skarbu Włodzimierz Zubrzycki i praktykanci sądowi: Jan Józef Wierzbowski, Tadeusz Gruszecki, Józef Romanowicz, Józef hr. Kalinowski, Major Salomon Adolf, Marjan Teodorowicz, Henryk Kapiszewski, Bogusław Cieński, Antoni Nehrebecki i Karol Zulauf dla okręgu lwowskiego wyższego sądu krajowego.

Przeniesienia: Adjuktki sądów powiatowych Bazyl Kilanowski w Radymnie do Sanki i dr. Julian Sopotnicki z Tarnopola do Lwowa.

Opróżnione posady: Notariusza w Kołomyi. Podania do 14. lipca r. b. do Izby notarialnej we Lwowie. (137).

Adwokat Dr. Luka

przeniósł z dniem 8. czerwca b. r. swoją kancelarję do domu pod l. 4 ul. Ormiańska (naprzeciw Domu narodnego).

Oryginalne
Singera maszyny
do szycia

na spłatę ratami
G. Neidlinger
Lwów ul. Kopernika l. 2.

H. Rosenthal
Budapeszt — filia Lwów

ZAKŁAD
uniformowania pp. oficerów i urzędników

wykonuje swe przedsiębiorstwo w lokalnościach urządzonych ku temu w domu przy ulicy Kopernika l. 9. we Lwowie (mieszczącym bióra ck. urzędu telegraficznego).

Nakładem księgarni
J. A. Pelara (H. Czerny) w Rzeszowie
wyszło dzieło pod tytułem:
PODRĘCZNIK
Do Ustawy i Instrukcji Hipotecznej
ułożył
Alojzy Niemetz.

Wydanie drugie znacznie powiększone.
Cena egzemplarza l. 20 cent.,
z przesyłką poczt. l. 30 cent.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.

LECZENIE GŁUCHOTY
SZTUCZNE BEBENKI dyplomowane, NICHOLSONA, leczą albo przynoszą ulgę w GŁUCHOCIE z jakiejby przyczyny nie pochodziła. Dzięki tym przyrządom otrzymano najbardziej zadziwiające przykłady wyzdrowienia. Pożyczając 25 Krajaków w markach pocztowych otrzymuje się franco ilustrowaną broszurkę złożoną z osiemdziesięciu stronnic i zawierającą ciekawe opisy prób robionych w celu leczenia GŁUCHOTY, a także listy rekomendacyjne Doktorów, Adwokatów, Wydawców i drugich osób godnych zaufania które zostały wyleczone przy pomocy tych BEBENKÓW, i głośno je zalecają.
Adressować listy: J. H. NICHOLSON, 4, ulica Drouot, PARYŻ.

Dzieło
Zbiór ustaw administracyjnych
J. R. Kasparka

Tom I., II., III., IV i V. wydanie III.
ozdobnie oprawne za 24 zlr.
broszurowane za 20 zlr.

Jest do nabycia w biurze agencji publicznej starosty em. J. R. Kasparka we Lwowie, dotąd Chorążczyzna nr. 16 od 1. Czerwca 1887 Ulica Koraliczna nr. 4.

Ceny powyższe można po nadesłaniu odpowiedniego skryptu nadsyłać w miesięcznych ratach po 2 zlr.

Galicyskie Prawo drogowe i budownicze na prowincji.

Zbiór ustaw, rozporządzeń, instrukcyj i t. d. drogowych i budowniczych, obowiązujących w Galicji z wyłączeniem głównych miast Lwowa i Krakowa. Format 16-ta, str. VIII. i 418.
zebrał i wydał **Dr J. A. Hibel.**

Cena l egz. w pięknej oprawie 2 zlr.

Jestto jedyny i pierwszy dotychczas kompletny, do ostatnich dni doprowadzony, zbiór galicyjskiego prawa drogowego i budowniczego.
Do nabycia w księgarni **O. Zukerkandla i Syna w Złoczowie**, tudzież w każdej księgarni.

Dzieło **Juliana Tałasiewicza**
O postępowaniu w sprawach niespornych,
w zastosowaniu dla Galicji,

obejmujące 2 tomy razem (str. X, 272 i 208) 8vo, które zaleconem zostało jako przydatny podręcznik wszystkim c. k. sądom, a w szczególności c. k. sądom powiatowym — okólnikami wys. Prezydów c. k. sądu kraj. wyższego w Krakowie z 25. kwietnia 1885 l. 6229/pr. i c. k. sądu kraj. wyższego we Lwowie z 25. grudnia 1884. l. 11274/pr. — nabyć można u autora w Wadowicach za cenę 4 zlr. Przesyłając tę kwotę przekazem pocztowym, otrzymuje się dzieło **franco.**

Tegoż autora broszurę (8vo. str. 83):
Uwagi nad rezolucjami uchwalonemi w październiku 1883 r. przez Sejm galicyjski odnoszącemi się do ustaw spadkowych i opiekuńczych, tudzież do notariatu jako komisariatu sądowego, dalej uwagi nad projektem rządowym dnia 7 marca 1884 w Radzie państwa wniesionym, co do przepisów spadkowych dla osad średnie wielkości, **można nabyć u autora za cenę 60 centów.**